

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118204761
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4118204761.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., S.. M. XX, zastúpenej JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, proti odporcovi: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Bratislava, Žellova 2, IČO: 307 964 82, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo 6. marca 2018, č. k. 17C/47/2018-17, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie navrhovateľke priznal v plnom rozsahu náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti uznesenia samostatným rozhodnutím. Právne svoje rozhodnutie oprel o ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Pri rozhodovaní prihliadol na úspech na strane navrhovateľky.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol odvolaním odporca, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne zmeniť tak, že nikto z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že súd prvej inštancie na základe návrhu navrhovateľky nariadil neodkladné opatrenie dňa 03.05.2018, ktorým odporcovi uložil povinnosť uchovať vzorky DNA neb. B. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia veci o určenie otcovstva k dieťaťu, t. č. nasciturovi, ktorého matkou je navrhovateľka. Konanie o určenie otcovstva je mimosporovým konaním a medzi navrhovateľkou a odporcom nejde o spor, ktorý by prejednával a rozhodoval súd podľa Civilného sporového poriadku, a preto účastníci nemajú ani postavenie strany sporu. Nemožno považovať úspech navrhovateľky v konaní, ak odporca v rámci zabezpečenia dôkazu pre navrhovateľku uchová na vlastné náklady vzorky DNA zomrelej osoby, ktorú pítval. Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, keď priznal navrhovateľke náhradu trov konania v rozsahu 100%. Keďže medzi navrhovateľkou a odporcom sa nevedie sporové konanie, nemôže súd navrhovateľke priznať náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súd prvej inštancie mal aplikovať ust. § 52 CMP a rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Navyiac si navrhovateľka ani trovy konania neuplatnila.

3. Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

4. Odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) bez

nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

5. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Podľa § 49 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

7. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

9. V preskúmvanej veci sa svojím návrhom navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým odporcovi súd uloží povinnosť uchovať vzorky DNA neb. B. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia veci o určenie otcovstva k dieťaťu, t. č. nasciturovi, ktorého matkou je navrhovateľka. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie dňa 03. 05. 2018 č. k. 17C/47/2018-10, ktorým odporcovi uložil povinnosť uchovať vzorky DNA neb. B. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia veci o určenie otcovstva k dieťaťu, t. č. nasciturovi, ktorého matkou je navrhovateľka, a ktorého predpokladaný termín pôrodu je 07.10.2018. Zároveň uložil navrhovateľke, aby po narodení dieťaťa, najneskôr do 31.12.2018 podala na súd návrh o určenie otcovstva. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

10. Pri rozhodovaní o trovách konania v mimosporových konaniach upravených v Civilnom mimosporovom poriadku platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý účastník si teda platí sám svoje trovy, ktoré vznikajú počas konania jemu a jeho prípadnému zástupcovi. To znamená, že ak vznikne účastníkovi poplatková povinnosť, platí si súdny poplatok sám, ak si zvolí na zastupovanie v konaní advokáta (a nejde o zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v režime zákona č. 327/2005 Z. z.), platí si trovy právneho zastúpenia sám, rovnako tiež preddavky na trovy dôkazu, poštovné, cestovné a pod. Výnimku zo zásady uvedenej v § 52 CMP predstavuje aj § 55 CMP, ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Napríklad v konaní o rozvod manželstva dáva súdu možnosť priznať náhradu trov konania tomu z manželov, ktorý svojím správaním nedal príčinu k rozvratu vzťahov medzi manželmi a pod. Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať, preto nie je namieste zužujúci výklad, že tak môže urobiť len v prospech účastníka. Zákonodarca konštatoval, že materiálne korektívne spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. Ako konštatoval Ústavný súd SR v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 147/08, pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba prihliadnuť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva.

11. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie, týkajúce sa náhrady trov konania nie je vecne správne. Odporca v odvolaní namietal skutočnosť, že nejde o sporové konanie, a účastníci konania nemajú postavenie strany sporu. Nemožno považovať za úspech navrhovateľky v konaní, ak odporca v rámci zabezpečenia dôkazu pre navrhovateľku uchová na vlastné náklady vzorky DNA zomrelej osoby, ktorú pitval. Odvolací súd sa s týmto názorom odvolateľa stotožnil a mal za to, že vzhľadom na to, že ide o mimosporové konanie, bolo namieste použiť ustanovenia Civilného mimosporového poriadku a to konkrétne ust. § 52. Navyiac poukazuje odvolací súd i na písomné stanovisko právnej zástupkyne navrhovateľky, ktorá oznámila súdu, že si neuplatňuje trovy právneho zastúpenia.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie a rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).